

Aktualitetsförklaring

Översiktsplan 2012 Lidingö stad

Lidingö stad
2020-04-30

Innehållsförteckning

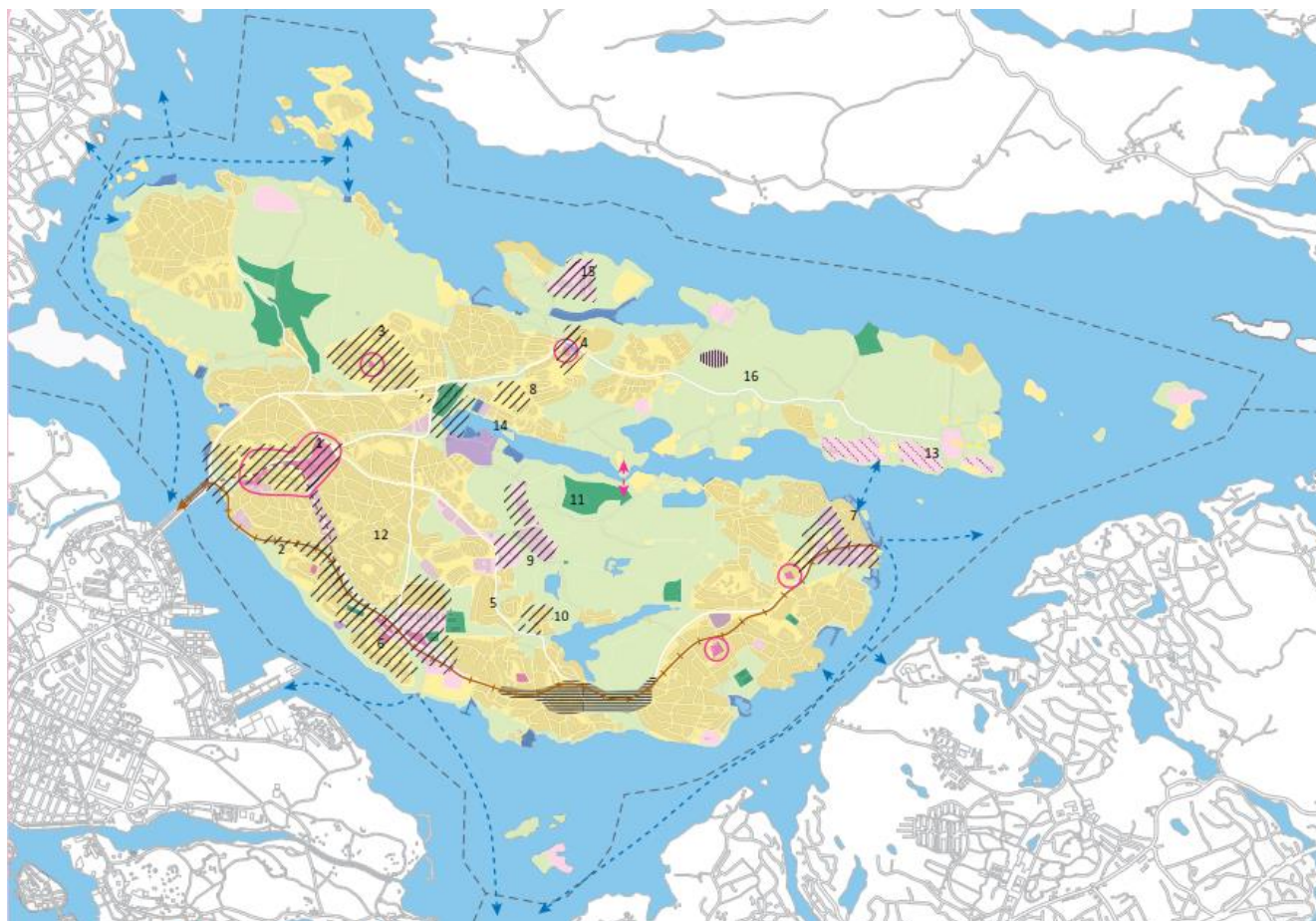
1	Sammanfattning	2
2	Lidingös gällande översiktsplan	3
3	Översiktsplanens aktualitet	6
4	Nya förutsättningar	10
4.1	Ny politisk vilja	10
4.2	Ny eller ändrad lagstiftning, förordningar och riktlinjer	12
4.3	Internationella och nationella mål	14
4.4	Regional utvecklingsplan	15
4.5	Regional cykelplan.....	15
4.6	Övriga regionala planer	15
5	Ny kunskap	16
5.1	Nya inventeringar eller utredningar.....	16
6	Översiktsplanens användning och tydlighet	17
7	Inriktning för ny översiktsplan.....	19
8	Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse.....	19

1 Sammanfattning

Aktualitetsförklaring för Lidingö kommun redogör för vilken status översiktsplanen har samt vilka förändringar som skett sedan den kommuntäckande översiktsplanen antogs 2012.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att en ny översiktsplan bör tas fram. Kommunen är i behov att uppdatera sina långsiktiga mål och viljeriktningen för mark- och vattenanvändning i linje med ny internationella, nationella och regionala mål samt ny politisk inriktning i kommunen med nytt majoritetsprogram. Plan- och bygglagen och Miljöbalken har ändrats och skärpts vad gäller till exempel klimatanpassning och miljö kvalitetsnormer. Översiktsplanen är i många avseenden inte längre vägledande för efterföljande planering och tillståndsprövning. Därtill har ny kunskap tillkommit såsom kommunala och regionala utredningar och underlag som påverkar de ställningstaganden som behöver göras i en översiktsplan.

2 Lidingös gällande översiktsplan

Karta över mark- och vattenanvändning

Utvecklingsområden

1. Lidingö centrum och Torsvik
2. Spårområdet Torsvik–Baggeby
3. Näset
4. Centrala Rudboda
5. Högsätra
6. Baggeby, Bodal och Larsberg
7. Gåshaga och Käppala
8. Björnbo
9. Missionsskolan
10. Norra Skärsätra
11. Verksamhetsområde Stockby
12. Stråket Lidingö centrum–Larsberg
13. Elfvikslandet
14. Inre Kyrkviken
15. Bosön
16. Södergarn

Utvecklad markanvändning 2030

- Utvecklingsområde
- Utveckling besöksnäring och rekreation
- Återställande till grönområde
- Utredningsområde trafik
- Utredningsområde Lidingöbanan
- Båtförbindelse
- Broförbindelse för gång- och cykeltrafik
- Centrumkärna
- Strategiskt viktigt stadsdelscentrum

Pågående markanvändning

- Vatten
- Vattenanknuten verksamhet
- Centrum/service
- Verksamhet/kontor
- Bostad, inklusive park, skola och andra bostadskomplement
- Idrott/rekreation
- Natur/park/grönområde
- Kyrka/begravningsplats
- Huvudväg/större lokalväg
- Lidingöbanan

Politisk viljeinriktning:

De utvecklingsområden som fortfarande är aktuella för planperioden fram till 2030 är:

- *Lidingö centrum (området inom Bussgatan, Lejonvägen och Odenvägen) samt Torsviksdiket*
- *Högsätra*

De tidigare utvecklingsområden som nu är aktuella i begränsad omfattning är:

- *Käppala, avser en försiktig utveckling av kvarteret kring ICA-butiken*
- *Björnbo, avser en till platsen anpassad komplettering för att möta en del av efterfrågan på platser i seniorboende*
- *Rudboda, avser en försiktig utveckling av Rudboda torg för att möta näringslivets behov samt tillskapa ett mindre antal bostäder (huvudsakligen markbostäder)*
- *Verksamhetsområde Stockby inom befintligt ianspråktaget område*

Övriga områden som omnämns i översiktsplanen är inte längre aktuella som utvecklingsområden under planperioden.

Gällande översiktsplan för Lidingö antogs den 27 augusti 2012. Tre huvudsakliga mål finns för översiktsplanen:

- 1) Grönstrukturen ska utvecklas och bevaras, såväl för människor som för den biologiska mångfalden.
- 2) Kommunikationerna ska förbättras både inom och till/från Lidingö. Kollektivtrafiken ska förstärkas och de olika trafikslagen ska integreras.
- 3) Översiktsplanen ska främja en samhällsutveckling som är ändamålsenlig och långsiktigt hållbar. Utvecklingen ska ske på ett sätt som främjar levnadsvillkoren både för dagens Lidingöbor och kommande generationer.

Politisk viljeinriktning:

- 1) *Lidingös grönområden ska bevaras. De har en god tillgänglighet tack vare väl underhållna stigar och promenadstråk. Lidingös grönområden, orörd skog och naturmark har ett stort värde och är en viktig del av Lidingös särprägel. Dessa värden ska bevaras för framtida generationer.*
- 2) *Kommunikationerna till/från Lidingö har i viss mån förbättrats sedan översiktsplanen antogs, Den största förbättringen är att Norra Länken har färdigställts. Möjligheten att åka med kollektivtrafik mellan norra och södra ön har dock försämrats. Det finns en ökad efterfrågan på förbindelser till centrum samt tvärförbindelser med kollektivtrafik. Staden kommer att verka för att Region Stockholm, som ansvarar för kollektivtrafiken, åstadkommer detta.

Staden ska inte arbeta för att styra resande mot vissa trafikslag som tidigare, utan värna alla trafikslag. Det ska finnas goda förutsättningar att resa både med bil, cykel, kollektivtrafik eller till fots på Lidingö.*
- 3) *Stadens fokus inom miljöarbetet har förtydligats till att avse målsättningar som staden själv kan påverka. Medborgare, företag och organisationer ska ges möjlighet att göra kloka val som leder mot uppfyllelse av målsättningen.*

I översiktsplanen föreslås nya bostäder i första hand inom befintlig bebyggelsestruktur (främst i centrum och Torsvik) för att grönområden ska påverkas så lite som möjligt. Utöver centrumkärnan föreslås närservice i några mindre stadsdelscentrum både på norra och södra ön för att erbjuda de boende god service.

De stora grönområdena föreslås bibehållas, parker rustas upp och strandpromenader löpa längs stora delar av ön. Elfviklandet är tillsammans med konferensanläggningarna ett viktigt besöksmål för rekreation. Lidingös profil som Hälsans ö ska stärkas.

År 2030 finns det större möjligheter att resa miljösamt. Lidingöbanan har moderna vagnar, tätare trafik och fortsätter in till Stockholms city.

Politisk viljeinriktning:

Lidingös och dess grönområden ska vara en lugn och naturlig miljö som kan utnyttjas för rekreation av Lidingöborna. Längs Lidingös stränder går flera vackra strandpromenader. Därmed är tillgängligheten till kusterna god, och staden anser att arbetet med utbyggnad av strandpromenader i allt väsentligt är slutfört.

I och med att staden har antagit nya strategiska mål kommer fokuset på devisen Hälsans Ö att ses över. Mot bakgrund av detta bör fokuset i översiktsplanen vara de nya strategiska målen snarare än begreppet Hälsans Ö. Stadsdelarna är viktiga och därför ska de förvaltas så att de svarar upp mot rekreation, sammanhållning och närservice.

3 Översiktsplanens aktualitet

Enligt Boverket bör en översiktsplan grundas på sammanställningar och analyser av övergripande mål, planer och program av betydelse för den hållbara utvecklingen. Därtill ska planen även grundas på allmänna intressen, förändringar och trender i omvärlden i relationen till nuvarande fysiska strukturen.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret bedömer att en ny översiktsplan bör tas fram. Kommunen är i behov att uppdatera sina långsiktiga mål och viljeriktningen för mark- och vattenanvändning i linje med ny internationella, nationella och regionala mål samt ny politisk inriktning i kommunen med nytt majoritetsprogram. Plan- och bygglagen och Miljöbalken ändrats och skärpts vad gäller t ex klimatanpassning och miljö kvalitetsnormer. Översiktsplanen är i många avseenden inte längre vägledande för efterföljande planering och tillståndsprövning. Därtill har ny kunskap tillkommit såsom kommunala och regionala utredningar och underlag som påverkar de ställningstaganden som behöver göras i en översiktsplan.

Bedömning av vad som ska framgå i en översiktsplan.

Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden

Av översiktsplanen framgår i huvudsak grunddragen för mark- och vattenanvändningen utifrån de förutsättningar, den kunskap och lagkrav och som rådde då. Det framgår dock inte tydligt hur grön- och blåstrukturen ska

bevaras och utvecklas i den fysiska strukturen. Nu finns ny kunskap som behöver vägas in för en lämplig mark- och vattenanvändning.

Kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras

Sedan gällande översiktsplan antogs har en ny politisk majoritet bildats och ett nytt majoritetsprogram tagits fram med en annan inriktning än det föregående. Översiktsplanen avspeglar därmed inte en aktuell syn för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Politisk viljeinriktning:

En viktig del av Lidingös särprägel är den villastadsbebyggelse nära Stockholm som började växa fram under tidigt 1900-tal. Att värna de kulturhistoriska miljöer som villastaden och den kvarvarande tidiga gårdsbebyggelsen utgör är viktigt. Ny bebyggelse och ändring av befintlig bebyggelse på Lidingö ska anpassas till Lidingös särprägel och omgivande natur-, kultur- och bebyggelsemiljö.

Under andra hälften av 1900-talet och början av 2000-talet har bebyggelseutvecklingen främst varit inriktad mot lägenheter i flerfamiljshus, vilket har ändrat på den historiska balansen mellan villor, radhus och lägenheter. Därför vill vi prioritera markbostäder före traditionella lägenheter vid framtida nybyggnation.

Staden vill särskilt bevara karaktären av enbostadsfastigheter (och undantagsvis tvåbostadsfastigheter) i stadens villaområden, och ser därför inte att det är lämpligt med förtätning genom tillskapande av fler bostäder inom befintliga villafastigheter, eller ombildning av småhusfastigheter till bostadsrättsföreningar.

Vid ny- om- eller tillbyggnad av såväl småhus som flerbostadshus ska parkeringsplatser anordnas inom respektive fastighet i enlighet med stadens riktlinjer för parkeringstal.

Staden ser positivt på ett ökat inslag av solceller för generering av elektricitet, vilket i kulturhistoriskt värdefulla områden förväntas utföras genom att sådana tekniska lösningar används där solceller integreras i takmaterialet.

Hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer

Översiktsplanen redovisar inte på ett tydligt sätt hur riksintressena ska tillgodoses. Vidare har ändringar skett vad gäller utpekade riksintressen samt

värdebeskrivningar sedan översiktsplanen antogs. Dessa uppdaterade riksintressen behöver redovisas i kommande översiktsplan.

Ett nytt riksintresse för friluftsliv har pekats ut för Ulriksdal- Haga och Djurgården. Det berör delvis Lidingö. En översyn pågår av riksintressen för kulturmiljövården. Värdetexterna har ändrats för inloppet till Stockholm samt för Grönstakolonin. De ändrade värdebeskrivningarna för riksintressen för kulturmiljövården bör föras in i en ny översiktsplan. Fler revideringar kan komma. Stamnätet för el är inte ett utpekade riksintresse. Dock är det ett viktigt allmänt intresse.

Politisk viljeinriktning:

Staden värnar särskilt Lidingös kuster som anses särskilt skyddsvärda, och därmed riksintresset Stockholms inlopp. På samma sätt anser staden att Lidingös grönområden har kvaliteter för såväl natur- och kulturvärden som rekreation som väl motsvarar det utpekade riksintresset Ulriksdal- Haga och Djurgården.

Trafikverket har uppdaterat tabellen för riksintressen 2018.

Det framgår inte tydligt av översiktsplanen hur miljökvalitetsnormer ska uppfyllas och vilka åtgärder som är prioriterade för de olika vattenförekomsterna. Kartan över avrinningsområden överensstämmer inte med vattenförekomsternas avrinningsområden. Vattenförvaltningen är nu inne i en ny förvaltningscykel med uppdaterad kunskap och miljökvalitetsnormer.

1 januari 2019 trädde vissa ändringar i Miljöbalken ikraft vad gäller miljökvalitetsnormer för vatten. Ändringarna innebär bland annat att en kommun inte får tillåta att en verksamhet eller åtgärd om denna ger upphov till en sådan ökad förorening som innebär att vattenmiljön försämras på ett otillåtet sätt. Åtgärden är inte heller tillåten om den äventyrar möjligheten att uppnå den status som vattnet ska ha enligt en miljökvalitetsnorm. Rimlighetsavvägningen i Miljöbalken gäller inte längre. Rättstillämpningen vad gäller påverkan på miljökvalitetsnormer för vatten har blivit strängare efter Wezerdomen.

Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

Av nationella mål omnämns endast de nationella miljömålen, men det är ottydligt hur översiktsplanen förhåller sig till dem och konkretiserar dem. Övriga nationella mål av relevans för den fysiska planeringen omnämns inte. Sedan gällande översiktsplan antogs har internationella och nationella mål beslutats

som höjer ambitionsnivån eller förändrar inriktningen inom flera frågor som rör utvecklingen av den fysiska miljön. Exempel på det är Agenda 2030, klimatpolitiskt ramverk, nationella mål för folkhälsa, kulturmiljö och arkitektur.

Region Stockholm har tagit fram en ny regional utvecklingsplan, RUF5 2050 som vann laga kraft 2018. Planen är vägledande för beslut om översiktsplaner och efterföljande planer och program. RUF5 2050 har som strategisk inriktning att verka för en koncentrerad, tät och sammanhållen bebyggelse i de bästa kollektivtrafiklägena samt bevara de ekologiska sambanden genom länets gröna kilar.

Hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder

Enligt lag (2013:866) har kommuner ansvar för bostadsförsörjningen. Lagen syftar till att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Kommuner är skyldiga att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen som ska antas av kommunfullmäktige varje mandatperiod.

Bostadsförsörjningsprogrammet är från 2015 och uppdrag finns att ta fram ett nytt program under 2020. Kommunen kommer att låta bostadsförsörjningsprogrammet vara fristående från översiktsplanen då det kan behöva uppdateras med andra intervall.

Översiktsplanen redovisar en beräknad befolkningsökning med cirka 8 000–11 000 invånare till år 2030 (befolkningsprognos 2012-05-10). Det största tillskottet kommer att ske i Lidingö centrum, Torsvik och Dalénum.

Politisk viljeinriktning:

Lidingös bebyggelse erbjuder en god miljö och livskvalitet för Lidingöborna.

Vår omedelbara närhet till Stockholm med alla dess storstadskvaliteter gör det extra värdefullt, såväl för oss som bor här som för övriga boende i Stockholmsområdet, att bevara Lidingös unika särprägel. Vi har inte som mål att Lidingös invånarantal skall öka. Vi skall exploatera försiktigt för att komplettera existerande bebyggelse där boendemiljön behöver förbättras.

Sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken

Lidingö kommun har ingen landsbygd så frågan om landsbygdsutveckling i strandnära lägen är inte aktuell.

Kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra

1 augusti 2018 trädde ändringarna i 3 kap 5§, gällande förbättrad beredskap för klimatförändringar i kraft. Översiktsplanen ska redovisa risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade och hur riskerna ska minska eller upphöra.

I översiktsplanen redovisas inte vilka områden som drabbas av översvämning vid intensiva regn och vilka områden som är instängda. En kartläggning av instängda områden behöver göras. Av översiktsplanen framgår inte att ny bebyggelse är olämplig i instängda områden. Risk för värmeböljor bör också tas upp i översiktsplanen.

Översiktsplanen för Lidingö tar upp risken med höjda havsnivåer samt lägsta grundläggningsnivå på 2,5 meter.

Länsstyrelsen har sedan dess tagit fram rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå om 2,7 meter med hänsyn till risken för översvämning längs Östersjökusten och längs vattendrag och sjöar samt rekommendationer för planering med hänsyn till skyfallsöversvämning. Som underlag för detta tog SMHI 2015 fram en regional klimatanalys för Stockholms län. I en ny översiktsplan behöver rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå revideras.

Om översiktsplanen avviker från en regionplan för länet, på vilket sätt den gör det och skälen för avvikelsen

Översiktsplanen överensstämmer i stort med den bebyggelseutveckling och de regionala cykelstråken som föreslås i den regionala utvecklingsplanen. De gröna värdekärnorna samt gröna samband som redovisas i den regionala utvecklingsplanen saknas i översiktsplanens kartmaterial.

4 Nya förutsättningar

4.1 Ny politisk vilja

Sedan gällande översiktsplan antogs har en ny politisk majoritet bildats och ett nytt majoritetsprogram tagits fram. Översiktsplanen avspeglar inte en aktuell syn för hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

I majoritetsprogrammet finns de övergripande målområdena Lidingö är unikt, stärka verksamheten, hållbar ekonomi och samtal med Lidingöborna. Av de övergripande målen är följande särskilt relevanta för den översiktliga planeringen:

- Bevara Lidingös karaktär som småskalig skärgårdsstad.

- Varsam och balanserad utveckling.
- Infrastruktur som möter Lidingöbornas behov.
- Utveckla lyssnande och ledarskap.
- Samarbeta med frivilliga krafter.
- Öppen dialog och samarbete med föreningslivet.
- Ge goda förutsättningar för näringslivet.

Politisk viljeinriktning:

De utmaningar och strategier som omnämns i översiktsplanen baseras på den skisserade framtidsbilden. I den del fokus har ändrats i framtidsbilden påverkar det också beskrivningen av utmaningar och strategier.

Värna och utveckla både natur och bebyggelse

Den uttryckta utmaningen handlar nu om att ”bevara den kulturhistoriskt värdefulla villastadsmiljön och bevara natur- och kulturvärden”.

Öka de hållbara transporternas andel av resandet

Staden ska inte arbeta för att styra resande mot vissa trafikslag. Staden arbetar för att minska miljöbelastningen från transporter. Staden bidrar också till framtida minskad miljöbelastning genom att aktivt driva på Lidingöbanans sammankoppling med Spårväg City. Målet syftar till att minska bilismen på Lidingö. När fordonsflottan successivt ställs om till förnybara drivmedel är det inte längre en relevant målsättning. Stadens uppgift är att möjliggöra för Lidingöborna att göra kloka miljöval, inte styra.

Stärka Lidingö som kreativ mötesplats

Denna strategi är inte längre aktuell.

Planera miljösmart

Stadens strategi är inte längre att förtäta befintliga områden med ytterligare byggnation, utan att underlätta för miljösmarta lösningar. Vid ny bebyggelse kan den uttryckta strategin i övrigt tjäna som vägledning.

Samverka med omvärlden

Staden ska samverka lokalt och regionalt i sådana frågor som är direkt relevanta för Lidingöborna. Den uttryckta strategin är i övrigt inte längre aktuell.

4.2 Ny eller ändrad lagstiftning, förordningar och riktlinjer

- 1 januari 2019 trädde vissa ändringar i Miljöbalken ikraft vad gäller miljö kvalitetsnormer för vatten.
- 1 augusti 2018 trädde ändringarna i 3 kap 5§, gällande förbättrad beredskap för klimatförändringar i kraft.

- Den 2 januari 2015 skedde ändringar av Miljöbalken och PBL för att skapa förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande i bullerutsatta områden.
- Den 1 januari 2018 började det nya 6 kap i Miljöbalken att gälla. Ändringarna gäller planer som påbörjats efter 1 januari 2018 och syftar till att förbättra miljöskyddet, öka kvaliteten på miljökonsekvensbedömningsprocessen, resurseffektivisera och stödja en hållbar tillväxt inom EU.
- I juli 2019 beslutade regeringen om en ändring i förordningen om buller (2015:216) som innehåller nya riktvärden för utomhusbuller från spår-, väg- och flygtrafik vid bostadsbebyggelse.
- Den 1 januari 2014 trädde ändringar i kraft i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383).
- Den 1 januari reviderades kulturmiljölagen (1988:950). En av den nya lagens viktigaste förändringar gäller fornlämningar.
- Riksdagen har beslutat att barnkonventionen ska bli svensk lag och den börjar gälla 1 januari 2020.
- Det finns ett beslut om utvidgat strandskydd för Lidingö stad som tillkommit sedan gällande översiktsplan antogs. I den nya översiktsplanen behöver det redovisas.
- Länsstyrelsen har tagit fram riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods.
- Riktlinjer för översvämningshantering (LST).
- Riksdagen har beslutat om ändringar gällande översiktsplanering (proposition 2019/20:52). Ändringarna gäller ändrade bestämmelser om översiktsplanens innehåll, ändrade föreskrifter för att möjliggöra en digital utformning av översiktsplaner och att en kommun i början av varje mandatperiod ska anta en planeringsstrategi. Kravet på aktualitetsprövning varje mandatperiod slopas. Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2020.

4.3 Internationella och nationella mål

Sedan gällande översiktsplan antogs har internationella och nationella mål beslutats som höjer ambitionsnivån eller förändrar inriktningen inom flera frågor som rör utvecklingen av den fysiska miljön.

Ett viktigt internationellt måldokument är de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030 som antogs av världens stats- och regeringschefer vid FN:s toppmöte 25 september 2015. Agenda 2030 består av 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling och syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen för hållbar utveckling är integrerade, sammanlänkade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling; den ekologiska, sociala och ekonomiska.

Agenda 2030 och de 17 globala målen

Utmaningarna i hållbarhetsarbetet är till stor del globala, men lösningarna oftast lokala där kommunerna har ett stort ansvar. För att uppnå hållbar utveckling krävs ett helhetsgrepp och ett engagemang från alla nivåer i

samhället. Agenda 2030 är en vision och en önskvärd utveckling av samhället som översiktsplanen kan konkretisera på lokal nivå.

Regeringen beslutade 2018 om en handlingsplan som beskriver ett antal centrala åtgärder för hållbar utveckling inom ramen för Agenda 2030 varav flera berör den fysiska miljön.

År 2017 beslutade riksdagen att införa ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige med målet att senast 2045 nå netto-noll utsläpp av växthusgaser, för att därefter nå negativa utsläpp. Ramverket gäller sedan 1 januari 2018 och innehåller en klimatlag, nya klimatmål och ett klimatpolitiskt råd.

Sedan översiktsplanen antogs har flera nationella mål förändrats och förtydligats, bland annat de nationella miljömålen, nationella kulturmiljömålen, folkhälsomålen och arkitekturpolitiska målen vilka är relevanta för den fysiska planeringen.

4.4 Regional utvecklingsplan

RUFS 2050 är en långsiktig plan för hur Stockholmsregionen ska utvecklas på ett hållbart sätt. Planen ger vägledning var vi lämpligast bygger bostäder, hur vi ska resa hållbart och hur vi kan stärka folkhälsa och tillväxt i regionen.

I den regionala utvecklingsplanen redovisas Torsvik som ett strategiskt stadsutvecklingsläge. Primära bebyggelselägen är utpekade längs med Lidingöbanan och sekundära bebyggelselägen i norra delen av Lidingö. Planen tar även upp utbyggnad av spårväg city samt utpekade gröna värden, gröna kilar och gröna svaga samband.

4.5 Regional cykelplan

Sedan 2014 finns en regional cykelplan för Stockholm. Den regionala cykelplanen har tagits fram av länets kommuner tillsammans med Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen i Stockholms län och Trafikverket Region Stockholm. Det huvudsakliga syftet med den regionala cykelplanen är att förbättra möjligheterna för cykelpendling i Stockholms län. Målsättningen i cykelplanen är att andelen cykelresor i länet ska utgöra 20 procent år 2030. Under 2019 påbörjas ett arbete med att revidera den regionala cykelplanen.

Den regionala cykelplanen från 2014 redovisar på Lidingö två regionalt viktiga cykelstråk, till norra Lidingö samt längs med södra delen av Lidingö till Gåshaga brygga. Översiktsplanen stämmer överens med den regionala planen.

4.6 Övriga regionala planer

Det har även beslutats om en regional vattenförsörjningsplan och en länsplan för transportinfrastruktur för 2018 – 2029 som behöver tas hänsyn till i den översiktliga planeringen.

5 Ny kunskap

5.1 Nya inventeringar eller utredningar

Regional nivå

- Handlingsplan för grön infrastruktur (LST)
- Vägledning för digital infrastruktur (LST)
- Regional klimatanalys (SMHI)

Trafik

- Sjötrafikutredning (SLL) (pågående)

Grönstruktur

- Ekstrategi
- Grön infrastruktur och klimatanpassning GIS-underlag för klimatanpassning med fokus på ny värmekartläggning över Stockholms län
- Biologisk mångfald i grunda vikar
- Handledning för användning av historiska kartor
- Nätverksanalyser av ädellövmiljöer
- Täthetsanalyser av ädellövmiljöer
- Täthetsanalyser för barr/blandskog samt tall
- Grunda havsvikar
- Naturliga/påverkade vattendragssträckor
- Avrinningsområden för samtliga sjöar
- Vattendragssträckor
- Värdeetrakter gräsmarker

Kommunal nivå

Trafik

- Trafikplan 2014 (ny policy pågående)
- Infartsparkeringsutredning
- "Planprogram" inre Kyrkviken
- Handlingsplan för parkering från 2015
- Hastighetsplan (pågående)
- Plankorsning Skärsätra
- Boendeparkering försöksperiod och pågåenden utvärdering

Grön- och blåstruktur

- Blåplan
- Grönstrukturplan
- Trädplan för Lidingö Alléer
- Lidingös parkprogram Strategier & åtgärder för parker & lekplatser
- Riktlinjer Träd & Vegetation
- Heltäckande biotopkartering (pågående)
- Skötselplan för Lidingös naturmark (pågående)
- Uppföljning av fosforfällning i Kottlasjön (pågående)

- Undersökningar för bedömning av ekologisk status i Kyrkviken
- Lidingö floran
- Flora och fauna i Mölna kvarndamm
- Flora och fauna i Breviksdammen Med analys av groddjurens status i området
- Flora och Fauna i Rudbodakärret Lidingö
- Västra Långängskärret Lidingö Reptiler Groddjur Trollsländor
- Bottenfauna i två småvatten i Killingskogen
- Dagvattendamm Killingskogen Gåshaga ekologi
- Parkinventering
- Lekparksinventering
- Skötseldatabas för park och natur
- Tillgänglighetsanalys

VA

- VA-översikt och VA-policy
- Utredning om utökning av VA-området (pågående)

Övrigt

- Kulturmiljöprogram (pågående)

6 Översiktsplanens användning och tydlighet

Översiktsplanen anses inte användbar eller tydlig med anledning av ny politisk majoritet och ändrad politisk inriktning.

Planenheten känner inte att de har stöd i de utpekade utvecklingsområdena på grund av ny politik. Vid förfrågningar om styckningar av tomter kan inte hänvisning göras till översiktsplanen, då nya politiska majoriteten har annan syn på tomtstorlek. Saknar även stöd och ett användbart avsnitt om dagvatten.

Politisk viljeinriktning:

Den unika och kulturhistoriskt värdefulla stadsbilden i Lidingös ursprungliga villastadsområden ska bevaras. Den präglas bland mycket annat av en- och tvåfamiljsbyggnader som uppförts terränganpassat på generösa tomter, där tomtarealerna ofta varierar mellan 1500 och drygt 3000 kvm. Vid nya ansökningar om delning eller nybildning av fastighet inom dessa områden, ska principerna som gällde för den ursprungliga tomtindelningen tillämpas för att tomtstorlekarna ska bevaras, i syfte att motverka ett tätare byggnadssätt än det redan etablerade, något som bedöms ha en negativ och förvanskande påverkan på den kulturhistoriskt värdefulla stadsbilden.

Vid ansökningar om delning eller nybildning av fastigheter i andra delar av Lidingö, kommer motsvarande hänsyn tas till de där karaktäristiska stadsbildskvaliteterna, liksom de där gällande bestämmelserna om minsta tomtstorlek.

Gemensamt för samtliga kommande prövningar av nya ansökningar för lov, delning eller nybildning av fastighet, är dels att ny fastighet inte ska vara mindre än 1000 kvm och att den areal som utgörs av skaftväg och vattenområde inte räknas in i det som utgör tomt, dvs ytan ingår inte vid beräkning av minsta tomtstorlek.

Vad gäller förhandsbesked och bygglovsprövning används översiktsplanen främst i ärenden utanför detaljplanelagda områden. Översiktsplanen ger då ett stöd i tolkning av en lämplig användning av marken. Kartan över mark- och vattenanvändning är dock väldigt övergripande.

Vid placering av byggnader på platser som ligger lågt i förhållande till vattennivåerna så tas stöd i översiktsplanens skrivning om rekommenderad grundläggningsnivå, fast justerad utifrån Länsstyrelsens rekommendationer.

Kartskikt som skapats i samband med översiktsplanen komma till användning i viss utsträckning. Dock bör framtagna blåplan och grönplan lyftas in i översiktsplanen. Översiktsplanen saknar och ger inte tillräckligt stöd vad gäller hur grön- och blåstrukturen ska bevaras, förvaltas och utvecklas i den fysiska strukturen.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen anser att det behövs mer fokus på klimatanpassning gällande värme och översvänningsrisker och att det saknas utpekade strategiskt viktiga områden i översiktsplanen för att hantera skyfall och dagvatten. Det behövs även en tydlighet i hur dagvatten ska hanteras på

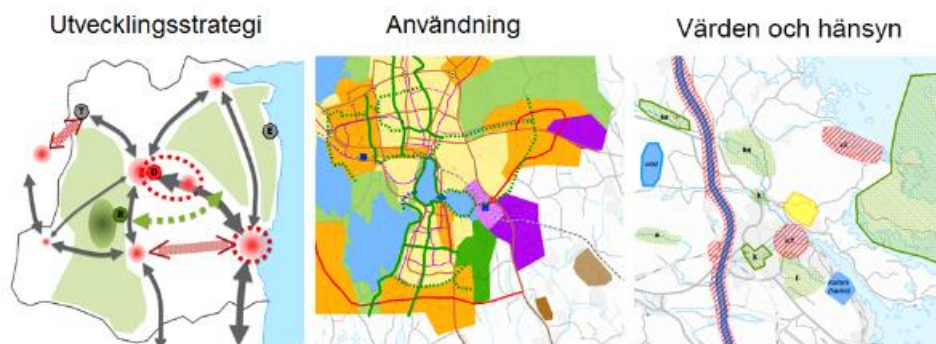
översiktlig nivå vad gäller volym och föroreningsinnehåll. Det saknas utredningar om vad vattenförekomster tål.

Teknik- och fastighetsförvaltningen använder exploateringslagret vid utredningar om enskilda avlopp som ska anslutas till kommunalt VA. Kartlagret används även vid modellering av näten för att se om kapacitet finns till exploateringen.

7 Inriktning för ny översiktsplan

Inriktningen för den nya översiktsplanen föreslås utgå från det nya politiska majoritetsprogrammet samt nationella/globala mål och nu gällande lagstiftning.

Översiktsplanen ska vara strategisk med en tydlig genomförandeariktning. Processen föreslås vara mål- och strategistyrd med god dialog för att översiktsplanen ska bli väl förankrad och visa kommunens vilja i den långsiktiga fysiska planeringen. För att den ska redovisa en samlad kunskap, helhet och avvägningar mellan olika allmänna intressen föreslås delar av grönplanen och blåplanen inarbetas i översiktsplanen. Översiktsplanen ska följa den ÖP-modell som är framtagen av Boverket. Vidare bör översiktsplanen utföras digital för att underlätta kontinuerlig planering, interaktion text och karta och nå en bredare målgrupp.

Bilden visar exempel på hur de tre olika aspekterna kan se ut. Illustration: Boverket

8 Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse

Länsstyrelsen skulle enligt dåvarande 3 kapitlet 28§ PBL lämna en sammanfattande redogörelse till kommunen minst en gång per mandatperiod (gällde fram till 1 april 2020). Den skulle redovisa statliga och mellankommunala intressen som är av betydelse för en översiktsplans aktualitet. En kommun kunde också begära en sammanfattande redogörelse från Länsstyrelsen vilket Lidingö kommun gjorde under 2019.

Den sammanfattande redogörelsen finns i sin helhet som bilaga 2.

Bilagor

Bilaga 1 Processbeskrivning

Bilaga 2 Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse